

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Storoul de distribuire: Librăria Asociației Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Bogatul și Lazar.

Isus, — știind că în toate vremurile vor fi săraci și bogați, fericiți și nefericiți, sănătoși și bolnavi, — s'a îngrijit ca cei nenorociți să nu se descurajeze, iar cei care au soartă bună să nu se încreadă. Tendința aceasta a Mântuitorului în Evanghelie se zărește clar. Parabolele Lui tind să ne arate că Dzeu de aceea a dăruit bunuri spirituale și materiale unora, ca ei să dea din acele celor lipsiți de ele.

Cine citește Evanghelia cu băgare de seamă, poate avea concepție precisă despre felul cum a înțeles Isus distribuția bunurilor pământești. El n'a vrut ca să câștigăm fericirea noastră veșnică fără trudă, ci ca să ne luptăm pentru ea. Și ca să avem cu ce și cu cine a lupta în interesul sufletului nostru, Dumnezeu ne-a dat bogăție sau sărăcie, sănătate sau boală, noroc sau nenoroc, prieteni sau inamici, ne-a dat lumea cu tentațiunile ei și în acest scop a permis ispitele deavolului și

ale trupului. Din aceste urmează că bogăția aduce cu sine chiar așa de mari datorii cași sărăcia.

Din dinamismul vieții sufletești urmează, că bogatul care crede că prin bogăție, fără de a lupta cu bunurile lui, a ajuns fericirea supremă, sufletește moare. Așa, bogatul trebuie să-și învingă mândria ce-i sugerează avuția sa, avariția care vrea să-l ia în stăpânire, disprețul pentru cei mai săraci care încolțeste în sufletul lui și să *ajute pe cei săraci, cum îi poate ajuta mai bine*. El să fie convins că este colaboratorul lui Isus, care l-a încredințat, ca în numele lui să dea ajutor acolo, unde este nevoie de ajutorare.

Iar săracul este obligat în interesul fericirii lui veșnice, să supoarte sărăcia lui cu demnitate, nicidecum să nu dorească averea altuia și să nu între în stăpânirea aceleia în mod nedrept. Să nu devină inactiv, cu pretextul că e sărac, dar să muncească cinstit, în convingerea că *ajutorul lui Dumnezeu e cu el*. Să lupte

cu sărăcia, căci nici o luptă luptată bine, nu rămâne fără victorie.

În sine a ei nici bogăția, nici sărăcia nu este merit. Dar ne putem câștiga merite prin utilizarea creștină a bogăției sau a sărăciei. Săracul, pentru că el suferă mai mult decât bogatul, iar dreptatea dumnezeiască nici o suferință nu lasă nerăsplătită, câștigă merite mai ușor decât cel bogat; dar sărăcia, tot așa ca bogăția, fără fapte bune este nevaloroasă pentru sufletul nostru.

Bogatul din Evanghelia de azi, nu de aceea a ajuns în iad, căci a fost bogat, — doar bogăția Dumnezeu i-a dat-o, — dar pentru că a fost nemilos și rău; iar pe Lazar nu pentru sărăcia lui l-au dus îngerii în sânul lui Avram, ci pentru că în sărăcia lui a trăit viață plăcută lui Dzeu. Să ne însemnăm aceste și să cerem ajutor ca să ne putem conforma lor! Căci este o forță constantă în viața noastră sufletească, care produce mișcarea noastră accelerată spre bine, *ajutorul permanent a lui Dzeu și pe lângă tot dinamismul acestei vieți, un element static: sentimentul păcii care însoțește luptele noastre bune*, ca să ne convingă că într'adevăr sunt bune. Dr. I. B.

Calea creștinului.

Un călător obosit de drumul parcurs, răzâmat pe tovarășul său fidel, pe toiaș, caută culcuș de odihnă.

E spre amurg, e spre seară, lumina se luptă cu întunerecul, păsărelele se așează în cuibul lor, sfârșindu-și imnul de laudă către Creator, liniștea își preia domeniul. Pelerinul torturat de sete și foame abia își mai poate trage picioarele pe cale, nu este nimeni cine să-i întindă un picur de apă, o bucată de pâine, cine să-l îmbărbăteze și să-l mângăie.

Un suspin adânc isbucnește din pieptul chinuit: O! încă cât de departe sunt dela scopul călătoriei mele, nu mai pot merge mai departe; cine îmi va ajuta ca să nu mi sfârșesc zilele în acest pustiu?

Dar iată în apropiere, pe o colină, la marginea drumului se vede o sf. Cruce; stelele de pe întinsul firmament o înconjoară cu o cunună aurie, — Isus cel răstignit cu blândețe își desfăce mâinile, cași cum ar intona. „Veniți la mine toți cei osteniți și însărcinați și eu vă voi odihni pe voi“ Drumarul obosit parcă simte, aude duiosul glas chemător; forțându-și puterile se târește la sf. Cruce, unde îngenunchind cere scut, ajutor, beutură și mâncare dela Cel de pe Cruce.

Apoi după o scurtă rugăciune izvorită din adâncul inimei sale, rostită cu toată ardoarea sufletului său, se simte din nou întărit, încurajat, recreat și ridicându-se șoptește: „In numele Domnului merg mai departe, El este scutitorul și sprijinitorul meu.“

O tainică putere i-a înviorat tot trupul obosit.

De 19 veacuri omenirea ră-tăcește obosită pe cărările vieții sale pământești, 19 veacuri se împlinesc în anul acesta, de când Fiul lui Dzeu, restignit pe lemnul Crucii „pentru noi oamenii și a noastră mântuire,“ ne-a arătat drumul cel adevărat, calea cea bună, pe care unblând nu vom rătăci, ne-a mărturisit și învățat adevărul sfintei sale învățături depozitată în biserica Sa de dânsul întemeiată, ca să putem dobândi viața de veci fericită.

Patimile și moartea lui Isus formează pentru noi creștinii pelerini în aceasta vale a plângerilor centrul credinții, încrederei, rugăciunii și al cultului divin.

Sfânta maică Biserica catolică ca o mamă bună chiamă, îndeamnă cu glasul plin de duioșie omenirea: Sunteți obosiți de drumul vieții voastre, sunteți întristați, setoși, flămânzi, disperați, rătăciți dela adevăratul drum arătat de dulcele Isus: Opriți-vă, stați locului, reculegeți-vă, priviți la Răscumpărătorul neamului omenesc răstignit pe Cruce! Este anul sfânt, an de reculegere și primenire sufletească; veniți neamuri, veniți popoare și vă închinați mie, iubiți-mă, ascultați învățătura mea sfântă și mângăitoare — ne strigă Mântuitorul; hrăniți-vă cu sfânt Trupul și scump Sângele meu, ca să nu flămânziți, să nu însetați mai mult!

Cea mai mare parte a omenirei umblă în latimea și umbra morții, — încărcată cu fărădelegi, este nemulțumitoare răsplătind binele „răscumpărării“ cu atacuri,

blasfemii, injurii, sacrilegii, apostatări, erezii, schisme, atacând și dorind a nimici tot ce este sfânt și moral de pe acest pământ.

Trimiși cetății Athena ajungând odinioară înaintea lui Filip, regele Macedoniei, care deși a știut și a fost convins, că cetățenii din Athena îi sunt cei mai mari și înverșunați dușmani, totuși i-a primit pe trimișii lor cu cordială prietinie și amabilitate, i-a încărcat cu lucruri prețioase, le-a împlinit toată dorința și cererea. La despărțire regele a mai întrebat odată pe delegații Athenienilor: Oare nu mai aveți încă ceva dorință ori cerere? Atunci unul dintre trimiși în mod obraznic a răspuns regelui spre uimirea celor prezenți: „Da Maiestate, mai am o cerere și dorință, să te văd spânzurat!“ Aceasta insultă ne mai pomenită a acestui trimis a fost pedepsită de către regele Filip cu aceea, că pe toți trimișii cetății Athena i-a spânzurat, statorind un exemplu meritoriu: Așa pedepsește regele Filip insulta și nerecunoștința, — le-a trimis vorbă celor din Athena.

Ori azi nu observăm noi, cât de mare este numărul obraznicilor și nerecunoscătorilor față de Regele ceresc, față de Isus Hristos, cari multele binefaceri, mântuirea, răscumpărarea neamului omenesc, patimile și moartea Lui de pe lemnul Crucii, le răsplătesc cu inzulte, cu atacuri, violențe și prigonirea „Mielului nevinoat“, care a ridicat păcatele lumii.“

Apoi nu-i mirare, că Regele ceresc, Isus Hristos pentru atâtea inzulte pedepsește lumea cu

cutremuri, potop, fomete, ciumă și războaie.

Deci ca să nu pierim, să ne întoarcem, până nu-i târziu, cel puțin în acest an sfânt, la Regele ceresc, să-i cerșim milă, îndurare, ajutor, scut și iertare de greșele, ca să putem moșteni viața de veci fericită.

Dariu Vlad
protopop

Ziua morților

Biserica apusână la începutul lunii Noemvrie își aduce aminte de morții ei. În pre-seara zilei morților în cimitire să face iluminare mormintelor și în ziua următoare, la 2 Noemvrie liturgiile sunt oferite pentru cei morți. Această amintire să face toamna, când copacii aproape goliți de frunze, câmpiile pustie, toată agonia naturii, ne spune. *Vei muri și tu.*

Dar pe cum în natură nu moare nimic, ci numai se transformă, — din sămânța pe care vântul nemilos al toamnei a aruncat-o departe de locul unde planta și-a împlinit rostul ei, primăvara o viață nouă incolțește, — așa și moarte ușa vieții veșnice, prin care intrând ne transformăm, pierdem, tot ce a fost vremelnic în noi. Partea eternă a noastră, sufletul trăiește mai departe, să-și ia recompensă pentru că a știut să domineze corpul în viața pământească sau pedeapsa pentru slăbiciunea lui, cu care s'a lăsat târât de dorințele trupului. Și mormintele ne vorbesc foarte aspru, ne dojenesc foarte

serios. Ne spun: „Și acest cadavru pe care îl acoper, ca să nu vă înfioare prin putrefacția lui, a iubit cândva viața, a iubit bogăția, a iubit plăcerile. Și ce a rămas din aceste toate? Nimic. Ce-i folosesc lui acum aceste? Nimic! Dar dacă cadavrele aceste ar putea pe o singură zi să revină, ele ne-ar învăța că ce sunt adevăratele valori pentru noi. că în loc să ne urim, să ne sfășiem unii pe alții pentru bunurile și plăcerile momentului, să apucăm mâna aceea care vrea să ne conducă în viață, vrea să ne treacă prin ușa morții îngustă și îngrădită cu spinii remușcărilor, ai regretelor și ai ispitelor, și vrea să ne dea printr'un gest al bunătății supreme viață, fericire veșnică. *Mâna străbătută de cui a lui Isus e mâna, care se întinde spre noi. Să nu întârziem a-o prinde, a-o uda cu lacrimile noastre de părere de rău, căci ziua de azi este a noastră, dar cea de mâine nici nu ne este promisă.*

Căci cu fiecare moment ajungem mai aproape de moarte, care este crudă, nu cunoaște milă, care va sosi cu toată siguranța, Nu ne poate asigura contra ei faptul că suntem tineri, bogați și frumoși, în cimitir sunt înmormântați tineri și bătrâni, bogați și săraci, frumoși și urși. De aceea e *nerațional* să trăim așa cași cum n'am muri niciodată. Să ne cugetăm adeseori la moarte și toate acțiunile noastre să fie făptuite așa, ca în fiecare moment să putem de seamă de ele.

I. B.

În 5 Noemvrie vor fi mari serbări în parohia noastră din Sighet. Se va face comemorarea de 1900 ani a răstignirii lui Isus Hristos. Serbările se vor deschide cu o grandioasă procesiune euharistică, la care va lua parte întreaga parohie. După masă după Vecernie se va da „Binecuvântarea euharistică,” iar la orele 5 în sala primăriei va fi o serbare artistică, cu conferințe (Dna Flora Dr. Iuga și Dl. Gavril Mihalyi), cu recitări și cu bucați muzicale.

Întâlnirea Regilor. În luna Decemvrie se vor întâlni la Belgrad — capitala Jugoslaviei capii încoronați ai României, Jugoslaviei și Bulgariei. Cum între România și Bulgaria relațiunile nu erau chiar pretinsești până acuma, e natural, că aceasta apropiere între cele două țări, însemnează un mare pas către pacea Balcanilor.

Inundațiile din vară, cari au pricinuit așa de mari pagube au pus pe gânduri pe cei chemați. Serviciul apelor din Satu Mare acuma lucrează la întocmirea unui plan pentru regularea cursului Izei și ridicarea malurilor, ca așa puținul pământ arabil să fie ferit de inundații.

Veșnicia este un timp neasămănat mai lung, ca timpul în care o pasăre, zburând într-o mie de ani una singură dată deasupra mării și luând o picătură de apă cu aceasta ocazie în ciocul său — ar face să sece marea. Veșnicia e un timp mai lung, ca timpul necesar unei furnici, care într-o mie de ani una singură dată ar merge la muntele Himalaia (înalt de 8000 metri) — să facă șes în locul muntelui.

Programul serbărilor din ziua de 5 Noemvrie 1933.

La orele 8³/₄ sf. Liturghie cu predică.

La orele 10 sf. Liturghie cu predică.

La orele 11¹/₂ Procesiune euharistică. (Calea Bogdan Vodă—

Dragoș vodă—Piața Unirei—Ioan Rednic—Vasile Alexandrii—Bogdan Vodă)

Așezarea :

- I Sf. Cruce
- II. Elevii școalelor primare
- III. Elevele școalelor primare
- IV. Bărbații
- V. Școala normală
- VI. Liceul de băieți
- VII Liceul de fete

Preoții

- VIII. Reuniunea Cultul Prea-Sfintei Inimi
  - IX Femeile
  - X. Procesiunile streine
- La orele 3 p. m. Vecernie, apoi Binecucântarea Euharistică.
- La orele 5 p. m. Serbare cu program în sala Primăriei.

Programul festivalului din 5 Nov. 1933.

1. Creștin sunt. Cântat de asistență

2. Deschiderea
- 3 Cântec marian. Corul Școalei Normale.
4. Conferința Dnei Flora Dr. Juga
5. Cătră sf. Maria — Pe valea Rietti — recitare M. Dunca.
6. Canto — solo. Dl. Mureșan
7. Conferința Dlui Găvriță Mihalyi
- 8 Cântec de slavă. Corul Liceului de fete
9. Stă Maica Domnului — recit. Iuliana Oros
10. Stabat Mater — recit. Dl. Chiriac
11. Trio. (Canto Dna Nistor, Dl. Mureșanu și Dl. Grad)
12. Recitare
13. Cuvânt de închidere
14. „Noi vrem pe Domnul“ cântat de asistență.

Calendar săptămânal.

5—11 Noemvrie 1933.

5. Dumineca VII d. Înălț. sf. Cruci Mart. Galaction, Caius
6. Luni Sf. Păr. Pavel Luca
7. Marți Sf. 33 Martiri din Meletina
8. Mercuri Sf. Arh. Mihail și Gavril
9. Joi Onisofor, Simeon
10. Vineri Sf. A. Orest, Olimp. Rod.
11. Sâmbătă Sf. M. Mină, Victor.

